

HOTĂRÂREA nr.1-259/2026
privind aprobarea Ghidului metodic privind încadrarea juridică a abaterilor
disciplinare săvârșite de procurori

14 august 2026

municipiul Chișinău

Examinând proiectul Ghidului metodic privind încadrarea juridică a abaterilor disciplinare săvârșite de procurori și audiind informația prezentată de către doamna Elena Roșior, Consiliul Superior al Procurorilor -

C O N S T A T Ă:

Elaborarea *Ghidului metodic privind încadrarea juridică a abaterilor disciplinare săvârșite de procurori* (în continuare – Ghidul) se înscrie în direcțiile strategice asumate de Consiliul Superior al Procurorilor în materia integrității, eticii și răspunderii disciplinare a procurorilor.

Prin Hotărârea nr. 1-214/2025 din 12 iunie 2025, Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat *Programul de dezvoltare strategică pentru anii 2025–2029* și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia. În cadrul Obiectivului general 2 – „*Consolidarea integrității, imparțialității și responsabilității procurorilor și a organelor de autoadministrare*”, Obiectivului specific 2.1 – „*Dezvoltarea mecanismelor privind respectarea eticii profesionale a procurorilor și asigurarea unui climat de integritate instituțională*”, Acțiunea 2.1.3 prevede „*Elaborarea instrumentelor metodologice privind implementarea Codului de etică al procurorilor și interpretarea abaterilor disciplinare prevăzute în lege*”.

În completarea acestei direcții strategice, Planul anual de acțiuni al Consiliului Superior al Procurorilor pentru anul 2026, aprobat prin Hotărârea nr. 1-45/2026 din 5 februarie 2026, prevede, la Acțiunea 2.3, „*Generalizarea practicii în materie disciplinară*”.

Elaborarea Ghidului se înscrie, totodată, în angajamentele Republicii Moldova aferente Capitolului 23 – „*Sistemul judiciar și drepturile fundamentale*” din cadrul negocierilor de aderare la Uniunea Europeană. În matricea acțiunilor aferente criteriilor intermediare de referință, Acțiunea nr. 24 prevede elaborarea Ghidului pentru îmbunătățirea coerenței în calificarea juridică a abaterilor disciplinare săvârșite de procurori, cu indicatorul de realizare „*Ghid elaborat*”. Acțiunea este corelată cu obiectivul de consolidare a responsabilității și integrității în sistemul Procuraturii, inclusiv prin îmbunătățirea mecanismului disciplinar.

Pentru realizarea acestor obiective și angajamente, prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-92/2026 din 19 martie 2026 a fost constituit Grupul de lucru responsabil de elaborarea Ghidului, format din reprezentanți ai Consiliului Superior al Procurorilor, ai Colegiului de disciplină și etică și ai Inspecției procurorilor.

Necesitatea elaborării Ghidului rezultă din obiectivul asigurării unei aplicări unitare și previzibile a normelor privind răspunderea disciplinară a procurorilor, prin sistematizarea reperelor metodologice utilizate la delimitarea și încadrarea juridică a faptelor examinate în cadrul procedurilor disciplinare. În funcție de natura abaterii analizate, aceste repere presupun raportarea atât la prevederile art. 38 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, cât și, după caz, la normele conexe privind integritatea

instituțională și conduita profesională, inclusiv cele cuprinse în Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale, Legea nr. 82/2017 a integrității și Codul de etică al procurorilor.

În acest scop, Ghidul structurează repere metodologice pentru analiza elementelor relevante ale abaterilor disciplinare, delimitarea normelor generale de cele speciale, precum și diferențierea răspunderii disciplinare de situațiile care țin de eroarea profesională sau de exercitarea legitimă a aprecierii juridice.

La elaborarea Ghidului au fost valorificate cadrul normativ relevant, practica Inspecției procurorilor, a Colegiului de disciplină și etică și a Consiliului Superior al Procurorilor, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, precum și standardele europene și internaționale relevante privind conduita, independența și responsabilitatea procurorilor, inclusiv recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, avizele Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni și documentele relevante ale Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept și ale Grupului de state împotriva corupției. La structurarea și redactarea Ghidului au fost avute în vedere, în măsura compatibilității cu natura acestuia, și regulile de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Ghidul are caracter metodologic și orientativ. Acesta nu instituie noi abateri disciplinare, nu extinde sfera temeiurilor de răspundere prevăzute de lege și nu poate constitui, prin el însuși, temei al răspunderii disciplinare. Reperele cuprinse în Ghid nu anticipează soluția într-o cauză disciplinară concretă, încadrarea juridică urmând a fi realizată, în fiecare caz, prin raportare la cadrul normativ aplicabil și la circumstanțele constatate.

În temeiul *Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional*, Consiliul Superior al Procurorilor a decis, în ședința din 30 iulie 2026, publicarea proiectului Ghidului pe pagina web oficială a instituției (www.csp.md), în directoriul „*Transparență*”, secțiunea „*Transparență decizională*”, asigurând accesul publicului la proiect și posibilitatea participării părților interesate la procesul decizional.

În cadrul procedurii de consultare publică a proiectului, Procuratura Generală a prezentat avizul nr. 3-10d/26-208 din 13 august 2026, prin care a susținut, în principiu, adoptarea Ghidului, formulând concomitent observații și propuneri asupra conținutului acestuia. Observațiile prezentate au fost analizate prin raportare la obiectul, scopul și caracterul metodologic al Ghidului, iar cele apreciate ca relevante au fost valorificate, după caz, în versiunea supusă aprobării.

În urma dezbaterilor aferente aprobării acestui instrument metodologic, s-a stabilit că Ghidul va avea următoarea structură și va cuprinde următoarele zece capitole:

➤ **Capitolul I - „Introducere”** – stabilește abrevierile utilizate, fundamentul instituțional și necesitatea elaborării Ghidului, contextul general, obiectul reglementării, scopul Ghidului, precum și standardele și reperele de drept relevante;

➤ **Capitolul II – „Principii generale de încadrare juridică”** – reglementează regulile comune de analiză și de încadrare juridică – principiul *specialia generalibus derogant*, independența procesuală, principiul *in dubio pro reo* și proporționalitatea;

➤ **Capitolul III - „Art. 38 lit. a) – Îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu”** – analizează caracterul general al abaterii, situația premisă, formele vinovăției și criteriul procurorului diligent, variantele normative decurgând din art. 6 alin. (3) din Legea nr. 3/2016, consecința produsă și legătura de cauzalitate;

➤ **Capitolul IV** - „Art. 38 lit. b) – *Nerespectarea termenelor procedurale*” – stabilește elementele constitutive ale abaterii, cauzele obiective de exonerare și actele de dispoziție relevante pentru verificarea sesizării;

➤ **Capitolul V** - „Art. 38 lit. c) – *Imixtiunea și intervențiile ilegale*” – delimitează cele două teze ale normei – imixtiunea în activitatea unui alt procuror și intervențiile pe lângă autorități, instituții sau funcționari;

➤ **Capitolul VI** - „Art. 38 lit. d) – *Împiedicarea activității Inspecției procurorilor*” – stabilește elementele constitutive ale abaterii, în modalitatea acțiunii și a inacțiunii;

➤ **Capitolul VII** - „Art. 38 lit. e¹) – *Încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale*” - analizează raportul cu independența procesuală, latura obiectivă și subiectivă, urmarea prejudiciabilă, precum și regula privind valorificarea hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului și ale instanțelor naționale;

➤ **Capitolul VIII** - „Art. 38 lit. f) – *Atitudinea nedemnă*” – dezvoltă obligația de rezervă, noțiunile-cheie, condițiile cumulative ale laturii obiective, prezența în mediul online, precum și raportul cu art. 38 lit. f¹) și lit. a);

➤ **Capitolul IX** - „Art. 38 lit. f¹) – *Încălcarea Codului de etică al procurorilor*” – analizează, pe principii, conținutul obligațiilor deontologice – independența, integritatea, imparțialitatea, profesionalismul, colegialitatea, transparența, confidențialitatea și corectitudinea;

➤ **Capitolul X** - „Art. 38 lit. g) – *Încălcarea obligației de integritate instituțională*” – stabilește elementele constitutive ale abaterii prin raportare la Legea nr. 325/2013 și la Legea nr. 82/2017, inclusiv delimitarea față de abaterile privind declarația de avere și interese personale.

Având în vedere cele expuse, în urma deliberărilor și a exprimării votului de către membrii Consiliului Superior al Procurorilor prezenți la ședință, cu 7 voturi „pro” și 0 voturi „contra”, în temeiul art. 70, art. 77 și art. 79 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A aproba Ghidul metodic privind încadrarea juridică a abaterilor disciplinare săvârșite de procurori, conform anexei-parte integrantă a prezentei hotărâri.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul Hotărâri.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ